

Thiên Đường Của Thi

Chương Bảy

TÌM CON ĐƯỜNG SỐNG

Luật sư Lang vừa buông điện thoại xuống, hối hả xách cặp bỏ chạy, sau khi nói với Thu Vân

- Tôi có một thân chủ vừa chết ở nhà tù, tôi phải đi ngay. Nhờ cô dọn dẹp bàn viết và tới giờ cứ đóng cửa văn phòng ra về, đừng chờ tôi.

- Thừa vâng!

Thu Vân nhìn qua cửa sổ, thấy ông chủ của mình chạy quỳnh ra đường suýt đâm vào một khách bộ hành. Nàng mỉm cười, nói một mình

- Cả đời ông chắc chỉ có chạy chớ không biết đi! Lúc nào ông cũng vội vàng, lúc nào ông cũng gấp rút. Có lẽ ông cũng không có giờ để ăn và để thờ nữa! Thật là con người đáng thương!

Nàng không rõ, lúc luật sư Lang về tư gia, cạnh vợ con, chẳng biết ông ta có bình thản không? Tưởng tượng một người đàn bà có ông chồng lúc nào cũng lynch quỳnh cuồng cuồng, chắc phải phát điên!

Nàng lại cười một mình. Tự nhủ Có lẽ ông chủ mình nhiều việc quá nên lúc nào cũng gấp rút. Thật thế! Ngoài luật sư cãi tội cho tội nhân, ông ta còn quản lý một hãng bào chế thuốc, mà ông ta có 2/3 phần hùn. Ông còn làm việc mua bán nhà cửa và quản lý hai khách sạn cho người Mỹ thuê nên công việc rất bề bộn. Ông có tất cả ba văn phòng. Hai văn phòng kia rộng lớn và có nhiều nhân viên hơn. Nơi văn phòng Thu Vân làm việc chỉ dành để tiếp những thân chủ có dính líu đến tòa án, trụ sở nhỏ và chỉ có hai thư ký là Lan Mai và Thu Vân.

Lan Mai giúp việc cho luật sư Lang mười năm rồi, đã 30 tuổi. Hai tuần nay Lan Mai được nghỉ phép ở nhà để lấy chồng, là một sĩ quan thuộc sở cảnh sát. Vì đã lớn tuổi và không còn thì giờ để chọn lựa, nàng bằng lòng làm vợ quan cảnh sát đã góa vợ, có hai con, mà nàng cũng không yêu ông ta. Cuộc hôn nhân này hoàn toàn khác biệt với cuộc hôn nhân giữa Thu Vân và Thy độ nào. Một đàn vì tình, một đàn vì lý. Trong xã hội Việt Nam có rất nhiều cặp vợ chồng không hề yêu nhau trước, nhưng sau thời gian chung sống họ vẫn tìm được hạnh phúc, mặc dù khi kết hôn cả hai chỉ vì nhu cầu cần thiết của đôi bên.

Cũng vì không yêu nhau nên Lan Mai không có giây phút nôn nao cảm xúc như những cô gái sắp lấy chồng. Cho đến đổi chính luật sư Lang bảo cô nghỉ ở nhà lo việc hôn nhân, chớ Mai Lan vẫn muốn tới văn phòng làm việc. Thu Vân tự hỏi Cuộc hôn nhân này sẽ kéo dài được bao lâu? Dù sao thì chắc chắn cũng không ngăn ngừa như nàng với Thy!

Buổi nay ngồi một mình trong văn phòng làm việc, Thu Vân vừa sắp xếp hồ sơ trên bàn viết của chủ, vừa nghĩ ngợi vẩn vơ... Chợt nàng thấy ngăn tủ thường ngày luật sư Lang khóa kỹ, nay có lẽ vì hấp tấp ra đi không kịp đóng lại, để mở giữa chừng. Thu Vân cho tay định đóng lại, bỗng mấy hàng chữ ghi trên bìa hồ sơ để bên trong đập vào mắt nàng, khiến nàng tò mò lấy ra. Mấy hàng chữ chẳng có gì đặc biệt, nhưng đối với nàng phải nói là đặc biệt, vì ghi như vậy « **Hồ sơ cá nhân của Mme Lê Thy, nữ danh Trần Thu Vân** » .

Ngần ngại một lúc Thu Vân quyết định mở ra xem bên trong luật sư ghi thế nào về mình? Ngoài phiếu lý lịch, khai sinh, bản kê lương bổng, Thu Vân còn thấy rất nhiều bì thư nét chữ của Hoàng gửi cho luật sư Lang. Thu Vân lấy làm ngạc nhiên, không hiểu vì sao hồ sơ cá nhân của mình có dính líu đến Hoàng? Lòng nàng chợt dâng lên niềm cảm xúc.

Nhớ lại buổi chiều cách đây sáu tháng...Hoàng từ Mỹ Tho lên Saigon đái nàng cơm Tây, nhân ngày sinh nhật của nàng. Đêm đó cả hai tâm tình rất nhiều và Thu Vân đã từ chối lời cầu hôn của Hoàng, khiến chàng giận dữ ra về. Sáu tháng qua chàng không tới lui nhà nàng nữa, nàng buồn nhớ lắm. Hai năm tình bạn thân thiết, bỗng dưng chấm dứt một cách đột ngột, khiến cho không riêng Thu Vân, mà ngay cả Ngà và Vân Trường, chỉ hơn hai tuổi, cũng mất vui. Vì lệ thường cứ hai tuần Hoàng tới nhà một lần, trong nhà ai cũng vui cười thỏa thích, nghe Hoàng kể chuyện dí dỏm pha trò. Hoàng lại rất cưng Vân Trường, mỗi lần đến đều cho nó với Ngà lên xe dạo một vòng thành phố. Chúng thỏa thích lắm, còn quà bánh thì lúc nào cũng có sẵn trong xe.

Bây giờ thì không khí trong nhà buồn thiu. Bây giờ Thu Vân mới thấy được sự hiện diện của Hoàng trong đời nàng là cần thiết. Nhiều đêm trần trọc không ngủ, nàng mơ ước Hoàng trở lại tiếp nối tình bạn ngày nào... Nhưng mơ ước cũng chỉ là mơ ước thôi! Hoàng cũng làm một cánh chim bật tâm không khác gì Thy. Có điều lần này nàng không quá đau thương khổ khổ, vì Hoàng không là chồng, mà cũng có lẽ vì nàng đã quen chịu đựng cảnh bị bỏ rơi, nên nỗi khổ cũng nhẹ hơn.

Nàng nghĩ là nàng không yêu Hoàng, nhưng mỗi khi nhớ đến chàng lòng nàng dâng lên niềm cảm xúc. Nhìn nét chữ quen thuộc của chàng trên bì thư, Thu Vân bồi hồi xúc động, mặc dù thơ Hoàng để gửi cho Lang. Không cầm lòng được, nàng mở thư ngày gửi sau cùng nhất, cách đây một tháng. Thư như vậy

Ngày ...

Anh Lang thương mến,

Ngày mai này em sẽ lấy phi cơ đi Hoa Kỳ và sẽ ở tiểu bang Boston. Cũng như anh đã biết, em xin rời Việt Nam với lý do đi học thêm ngành giải phẫu ở y khoa Đại Học Boston.

Em đi để tìm quên, nhưng chắc trọn đời em không thể quên nàng, dù mai kia em có lập gia đình với người khác. Tình yêu có một dây vô hình ràng buộc, trói chặt linh hồn mình với người mình yêu. Dù em sống ở phương trời nào, chắc linh hồn em không thể xa rời Thu Vân. Mà có lẽ suốt đời em ôm mãi mối tình si với nàng, người đàn bà đã có chồng. Nàng càng chung tình với chồng, em càng quý trọng, càng yêu nàng hơn thêm. Cả hai cùng chạy theo ảo ảnh, rồi cuộc đời cả hai cùng khổ! Biết thế mà vẫn không mở được sợi dây oan nghiệt đó. Ôi chẳng qua là số phận! Số phận nàng không may, mà số phận của em cũng chẳng vui sướng gì! Thôi thì đành chấp nhận vậy!

Anh à,

Em ra đi, còn một số tiền ở ngân hàng khá nhiều để lại cho nàng. Em nhờ anh giữ dùm và hàng tháng cứ thêm vào tiền lương của nàng như bấy lâu nay. Hoặc giả lúc nào thấy nàng cần thì anh tự tiện trích ra trợ giúp nàng. Nhớ là đừng bao giờ cho nàng biết là tiền của em. Nàng là người đàn bà đáng trọng và đáng thương. Tiếc rằng em không được diễm phúc nên duyên chồng vợ để chăm sóc thương yêu. Vậy khi em đi rồi, mong anh cũng vì em mà giúp đỡ nàng như em dâu của anh.

Mấy lời gửi gắm với bao nhiêu tình. Cho em gửi lời chào thân ái đến chị và hôn các cháu.
Em họ của anh. Hoàng.

Nước mắt của Thu Vân rơi rớt một vùng trên bàn viết của luật sư Lang hồi nào nàng cũng không hay! Tay run run, nàng mở những lá thư trước... hầu hết là thư của Hoàng chuyển tiền cho Lang hàng tháng để bù thêm lương cho Thu Vân.

Bức thư đầu tiên nhất, tức cách đây hơn ba năm, Hoàng giới thiệu Thu Vân đến làm việc văn phòng cho Lang. Trong thư Hoàng kể mối tình thâm kín của chàng với Thu Vân từ khi nàng chưa lấy chồng, đến khi nàng kết hôn với Thy và Thy bỏ vợ ra đi như thế nào... Thu Vân có con ra sao và khi có thai đứa thứ hai bị sự phản đối của dân chúng tình Mỹ Tho như thế nào... Nhất nhất Hoàng rõ cho Lang biết và yêu cầu thu nhận Thu Vân vào làm việc ở văn phòng luật sư. Thư này Hoàng cũng cho biết hàng tháng chàng sẽ để thêm một số tiền vào lương của Thu Vân, để nàng có cuộc sống thoải mái. Thời gian Thu Vân sinh Vân Trường, ở nhà, cũng được hưởng lương do Hoàng gửi đến.

Bấy lâu thấy mình lương cao hơn Lan Mai gấp đôi, thỉnh thoảng còn được Lang tặng thưởng vào dịp cuối năm, lễ lộc v.v... Thu Vân rất cảm kích trước đặc ân của Lang mà trong lòng có chút thắc mắc, không hiểu sao ông chủ lại quá tốt với mình như vậy? Giờ đây rõ lại thì những gì Thu Vân có được đều do Hoàng âm thầm giúp đỡ.

Tình yêu của chàng dành cho nàng thật to lớn, mà có thể trên thế gian này không có người đàn ông nào đối đãi với người mình yêu hết tình và cao thượng như thế! Vậy mà nàng nhẫn tâm tuyệt tình, nhẫn tâm từ chối tấm lòng cao thượng của chàng, khiến chàng phải ôm nỗi khổ ra đi.

- Trời ơi! Hoàng ơi! Khi em biết rõ tấm chân tình to lớn của anh dành cho em, khi em biết yêu anh thì đã muộn rồi. Ân tình của anh đời này em không trả được, tha lỗi cho em!

Nàng kêu thảm thiết trong lòng như vậy và ngồi phệt xuống ghế, gục đầu nơi bàn viết của Lang khóc ngất.

Nàng khóc mỗi lúc một tức tưởi hơn. Nhớ đến bức thư chót của Hoàng trước khi ra đi để lại cho nàng một số tiền lớn, lại còn căn dặn Lang chăm sóc nàng như là vợ của chàng, nàng càng khốn khổ muốn chết.

Phải! Chỉ có cái chết mới giải tội nàng đã làm khổ một người hết dạ yêu thương nàng.

- Hoàng ơi, em chỉ còn có cái chết để tạ tội cùng anh, mà cũng để trốn bỏ cuộc đời bơ vơ không có anh. Em đã mù quáng yêu Thy, một người chồng không ra gì. Em đã vì xã hội, vì luân lý, vì đạo giáo... mà hy sinh đời mình. Nhưng em đã không vì anh, đã tàn nhẫn với anh, trong khi anh cho em tất cả, hy sinh cho em tất cả!

Nàng rên rỉ! Nàng ân hận! Nàng nuối tiếc! và ước mong giờ phút này có một cú sét từ trời giáng xuống đầu nàng, cho nàng được chết.

Đồng hồ trên vách ngân nga đổ sáu tiếng. Mặt trời đã bỏ trốn phương Tây rồi!

Thu Vân đứng lên, dọn dẹp nốt giấy tờ trên bàn của luật sư Lang, rồi thần thờ rời văn phòng làm việc. Ra tới đường lộ, nàng không nhớ mình đã khóa cửa văn phòng chưa, nên quay trở lại.

Nàng trở lại đứng tần ngần trước cửa mà không biết mình phải làm gì? Ngẩn ngơ một lúc nàng bước ra đường lộ, mà cũng chẳng biết đi đâu? Đôi chân bước đều đều từ con đường này, qua con đường khác... Một lúc sau trước mắt nàng hiện ra một công viên, bên cạnh là giòng sông nước chảy cuộn cuộn. Mùa này là mùa mưa, nước chảy thật xiết.

Nàng đi vào công viên... chợt nhớ lại nơi này cách đây sáu tháng Hoàng và nàng đã tới. Rõ ràng chiếc băng kia, gốc liễu nọ còn sờ sờ đó... Những lời thân ái ngọt ngào của chàng như còn văng vẳng bên tai... Nụ cười thân ái trên gương mặt rạng rỡ của chàng như hiện ra trước mắt... Bất thần toàn thân nàng rạo rực mê mê khi nhớ lại khoảng đó là nơi cả hai cùng té và chàng đã ôm nàng vào lòng, đã hôn lên môi nàng... Nụ hôn đêm nào nàng không dám thụ hưởng, giờ đây nàng mới cảm xúc mãnh liệt hơi nóng ấm áp của đôi môi chàng truyền vào cơ thể, khiến con tim nàng đập rộn ràng, hồn xác sung sướng chất ngất...

Thu Vân nhắm mắt lại thật lâu để tưởng nhớ tất cả những gì xảy ra trong đêm gặp gỡ hôm nào...

Đáy lòng nàng chợt kêu lên tiếng kêu thảm thiết

- Hoàng ơi, nụ hôn tình chàng đã cho em từ sáu tháng trước, hôm nay em mới nhận. Hôm nay em mới biết rõ lòng em yêu anh. Chỉ vì hai chữ « tiết hạnh » em không dám nhận thức điều này. Em đã giả tuồng hồ hững với anh, em đã dối gạt anh, cũng như em đã dối gạt lòng em! Em đã bóp nát tim anh, mà em cũng đã giết chết đời em!

Cùng với tiếng lòng, tiếng khóc cũng bật ra, nước mắt ràn rụa, nàng chạy phăng phăng tới trước...

Giòng nước chảy cuộn cuộn... Giòng nước này có thể đưa nàng xa lìa cõi đời đau khổ, nàng sẽ không phải sống ray rứt tiếc thương mối tình vừa nẩy sinh, nàng sẽ được bình an trong cõi chết!

Đây là giòng sông định mệnh của nàng!

Chân đang lao tới... bất thần Thu Vân bị một cánh tay giữ lại. Trong giây phút cận kề với cái chết, Thu Vân mừng tượng cánh tay đó của Hoàng, nàng ngã vào tay chàng kêu khẽ

- Anh! Anh đừng bỏ em! Em yêu...

Miệng nàng đang nói, vụt há hốc kinh hãi vì thấy màu đen y phục của ai? Thu Vân chợt nhớ đến bộ y phục đen xỉ của Thy đêm nào...

Lòng kinh sợ tột độ, nàng thét lên một tiếng rồi ngất đi. Lúc ấy có một giọng nói thật ám và thật dữ phát ra:

- Chúa ôi, tôi đã làm cô kinh sợ đến thế sao? Cô! Tình dạy đi cô! Cô còn trẻ quá, chớ vội tìm cái chết.

Tiếng nói người này thật ám, mơ hồ như khúc nhạc trầm, gây êm ái trong lòng người nghe. Tiếng nói này hoàn toàn xa lạ, không phải của Thy, cũng không phải của Hoàng.

Thu Vân mở mắt ra... Một người đứng trước mặt nàng trong lớp áo đen dài và rộng. Người này còn trẻ lắm, chắc vào khoảng ba mươi, gương mặt thông minh thánh thiện, vóc người dong dong cao.

Một linh mục?

Nàng đã chết hay sắp chết mà bên cạnh hiện diện một nhà tu?

Nàng chồn vờn ngồi bật dậy trong trạng thái kinh hoàng, mặc dù trước đó nàng tìm cái chết, nhưng con người khi nghĩ mình sắp chết không khỏi hoảng kinh!

Chợt giọng nói đằm ấm của người ấy lại vang lên, cùng với cái nhìn thật từ ái:

- Tôi có thể giúp cô điều gì không? Trời đã tối rồi, tôi gọi xe đưa cô về nhà nhé? Cô còn quá trẻ, cuộc đời còn dài, chớ nên tìm cái chết mà làm đau lòng cha mẹ.

Dù nàng đã là đàn bà hai con, dù khổ đau đã chồng chất, nhưng với mớ tuổi 22, trên gương mặt xinh đẹp ấy chưa lưu nét phủ phàng của thời gian, khiến người kia tưởng lầm nàng là gái mới lớn, thất tình, tuyệt vọng!

Thu Vân vẫn chưa định tĩnh tinh thần, dù tai nàng nghe rõ những lời người ấy nói.

Người ấy ngồi xuống bên cạnh nàng, nhỏ nhẹ hỏi:

- Nhà cô ở đâu?

Không nghe nàng đáp, người ấy hỏi tiếp:

- Vì sao cô tìm cái chết? Cô không còn thân quyến sao?

Câu hỏi sau cùng của người ấy nhắc Thu Vân nhớ đến hai con và cha mẹ. Trong giờ phút quá đau khổ và ân hận vì đã bỏ mất tình yêu của Hoàng, nàng quyết tìm cái chết mà quên mất trách nhiệm làm mẹ!

Toàn thân nàng toát mồ hôi lạnh khi nhớ tới giờ này Vân Trường đang khóc gào nhớ mẹ. Và Ngà, cô gái giúp việc, chắc lo âu sợ hãi vì chủ chưa về đến nhà! Có lẽ nó đang dắt con nàng ra đường tìm nàng...

Ý nghĩ ấy làm nàng sợ hãi, đứng phắt dậy, toan chạy.

Vị tu sĩ không rõ ý nghĩ trong đầu nàng, tưởng nàng lại muốn đâm đầu xuống giếng nước, nên nắm cánh tay nàng giữ chặt, nói:

- Tôi đưa cô về nhà.

Không chờ nàng đồng ý hay không, người ấy dắt nàng rời khỏi công viên. Thu Vân ngoan ngoãn đi theo người ấy ra đến lộ vừa lúc có một taxi chạy tới. Người ấy đón xe và mở cửa cho Thu Vân leo lên, rồi cũng vào ngồi một bên. Người tài xế hỏi:

- Quý vị đi đâu?

Vị linh mục hết sức bối rối trước câu hỏi của người tài xế. Cũng may Thu Vân đã qua cơn chấn động tâm thần, nàng đáp bằng giọng khấn trương:

- Xin gấp đưa tôi về ngã tư Phan Thanh Giản và Duy Tân.

Xe chạy vút đi sau câu nói của Thu Vân. Khi này nàng tìm cái chết, giờ nàng nóng lòng gặp con, hai tay bầu vịu với nhau, sắc mặt lo âu, đôi môi mím chặt... Vị tu sĩ ngồi lặng im theo dõi mọi cử động của nàng.

Xe đến nơi, Thu Vân bảo người tài xế dừng xe trước ngõ nhà nàng và lénh quỳnh mở cửa xe bỏ chạy.

Nàng chạy được mấy bước, chợt nhớ đến vị linh mục nên quay trở lại nói:

- Cám ơn Cha...

Nhưng nàng chưa nói dứt câu, vị linh mục đã trả tiền xe và bảo:

- Tôi đưa cô vào nhà. Tôi muốn gặp cha mẹ của cô.

Thu Vân có hơi bối rối, nhưng không chống đối. Nàng bước nhanh đến cổng rào đã thấy Ngà đang đứng trông ngóng chủ trở về. Nghe tiếng động trước ngõ, nó mừng rỡ bật ngọn đèn trước sân chạy ra ngoài, reo lên:

- Cô đã về! Cám ơn Trời Phật! Em lo cho cô quá! Vân Trường đã ngủ. Em...

Cô gái không nói tiếp, vì chợt thấy sau lưng chủ có người lạ, một linh mục.

Thấy mặt con Ngà và nghe những lời nó nói, Thu Vân thở phào nhẹ nhõm. Bao nhiêu đau buồn khốn khổ trọn buổi chiều như qua đi! Nàng đã về đến nhà, con nàng đã yên ngủ. Không còn nỗi vui mừng nào hơn nữa, nàng mỉm cười với vị linh mục:

- Kính mời Cha vào nhà.

Gương mặt thiên thần của nàng với nụ cười rạng rỡ qua ánh đèn như có vàng hào quang, khiến người tu sĩ nhìn nàng sửng sốt, tâm thần y như bị chấn động, bàng hoàng một lúc mới bước đi.

Trong nhà đèn đốt sáng choang, vị linh mục được Thu Vân mời ngồi nơi phòng khách. Nàng kính cẩn nói:

- Trong nhà không có ai ngoài thằng con của con hai tuổi và cô gái giúp việc kia. Con xin phép Cha vào thăm thằng bé một phút rồi sẽ trở ra đây hầu tiếp Cha.

- Xin Madame cứ tự nhiên.

Nàng gật đầu lui bước vào phòng trong. Bấy giờ vị linh mục mới biết nàng là đàn bà, đã có con. Và theo như lời nàng vừa nói, nàng sống một mình với con và người tớ gái, không có chồng hay thân quyến nơi đây.

Từ lúc gặp nàng ngoài công viên đến giờ tâm tình nàng thay đổi liên liền, lúc khóc lóc thảm thiết tìm cái chết, lúc kinh hoàng sợ hãi, lúc rạng rỡ mừng vui. Bây giờ trở thành người đàn bà tề chỉnh, bình thản, y như mọi sự xảy ra trước đó không dính líu đến nàng. Thật là người đàn bà lạ lùng!

Giữa lúc vị tu sĩ thối mắc nghĩ ngại... Thu Vân trở ra, trên môi điểm nhẹ nụ cười. Nàng ngồi xuống ghế đối diện, nhỏ nhẹ nói:

- Cám ơn Cha đã cứu con và đưa về đây. Trong phút giây nông nỗi con...

Nàng nghẹn ngào không nói tiếp và chợt đổi sắc mặt tươi cười khi thấy con Ngà đi ra, trên tay mang một cái khay với bình trà và hai cái tách. Nàng đỡ lấy khay đặt lên bàn nhỏ, rót trà mời khách và hỏi giọng thật bình thản:

- Hôm nay Cha không có lễ buổi chiều ở nhà thờ?
- Tôi vừa từ ngoại quốc tu học trở về, được bề trên cho nghỉ ít hôm. Hiện tôi chưa nhận chức việc ở nhà thờ, nên nhân lúc rảnh đi đó đi đây nhìn phố phường Saigon sau mười năm xa cách. Buổi chiều mát trời tôi thường hay thả bộ dọc theo bờ sông, nhờ đó mới gặp ...bà.

Thu Vân có hơi ngượng khi nghe vị tu sĩ nói chuyện với mình bằng lời trịnh trọng, nàng ấp úng nói:

- Con tên là Trần Thu Vân. Xin Cha gọi con là Thu Vân ...tiện hơn.

Vị tu sĩ mỉm cười

- Nếu cô cho phép. À, tôi xin tự giới thiệu, tên tôi là Nguyễn Duy Quang, dân Saigon. Còn cô? Chắc cô cũng dân Saigon?

- Không! Con gốc người Mỹ Tho. Con sống ở Saigon chỉ vài năm thôi.

Dường như nàng tránh nói về mình nên đổi ngay vấn đề:

- Thế ra Cha đi tu học ở Pháp mới về?

- Không! Tôi tu học ở Bỉ và được thụ phong linh Mục ở Bỉ từ hai năm qua.

Ngà vụt ló mặt ra hỏi:

- Con có thể dọn bữa ăn tối chưa, thưa cô?

Thu Vân kính cẩn hỏi Cha Duy Quang:

- Thưa Cha, Cha đã ăn cơm chiều chưa? Nếu chưa, con xin phép mời Cha bữa cơm thanh đạm.

Duy Quang vui vẻ nhận lời:

- Tôi rất thèm những món ăn bình dân xứ mình, vì những món này ở ngoại quốc không có dịp ăn.

Thu Vân mừng rỡ:

- Nếu thế bữa nay con xin mời Cha món ăn bình dân của tỉnh Mỹ Tho.

Nàng đứng lên xin phép Cha Duy Quang vào nhà bếp trong chốc lát. Trong khi Ngà, cô gái giúp việc, đặt bàn. Duy Quang ngồi trên ghế đưa mắt quan sát gian phòng...

Phòng khách trình bày thật trang nhã. Có hai điều Duy Quang lưu ý là bức ảnh rọi lớn của người đàn ông trẻ treo trên mặt vách và một hình vẽ Đức mẹ Marie chững trên tủ buffet. Như vậy nữ chủ nhân theo Thiên Chúa giáo và người đàn ông trong ảnh có lẽ là chồng. Có lẽ người ấy mới chết nên người đàn bà khốn khổ này không muốn sống nữa!

Thức ăn đã có sẵn nên nữ chủ nhân trở ra nhanh lắm. Và khi cả hai ngồi vào bàn, Duy Quang lên tiếng:

- Tôi nghĩ, chắc cô theo Thiên Chúa giáo, tôi xin cầu nguyện tạ ơn trước khi ăn.

- Vâng! Xin Cha vui lòng cầu nguyện.

Cha Duy Quang ăn rất tự nhiên. Trong bữa ăn Cha kể: Khi xưa cha của Cha làm Thông dịch viên cho các Linh Mục và các bà Sơ người Pháp. Một hôm cha mẹ của Cha về Tây Ninh thăm gia quyến bị Cộng Sản bắt giết về tội giao thiệp với người Pháp, mà họ gọi là tội Việt Gian. Dĩ nhiên họ giết cả giòng họ. Cha thoát chết là nhờ bà vú nuôi ẵm Cha chạy trốn về Saigon, giao cho Cha nhà dòng, lúc ấy Cha mới ba tuổi. Và vì mồ côi cha mẹ từ nhỏ, được nhà Dòng nuôi dưỡng, nên lớn lên Cha mới chọn cuộc đời dâng cho Chúa. Cha nói:

- Đạo có thể giải tỏa nỗi khổ của đời. Từ khi tôi dứt khoát với đời, chọn cuộc đời tu sĩ, tâm linh tôi nhẹ nhàng thơ thới. Tôi rất vui sống, và không thấy lẻ loi khốn khổ vì thân phận mồ côi, bởi tôi biết Chúa lúc nào cũng cận kề bên tôi.

Thu Vân nghe mấy lời Cha nói, cúi đầu ngẫm nghĩ một lúc ngẩng mặt lên hỏi:

- Thưa Cha, một người không thể bỏ đời, sống với đạo được không Cha?

- Được chứ! Có biết bao nhiêu người tu tại gia. Đây là những người không phải là tu sĩ, nhưng họ sống không khác gì người tu. Ngoài những lúc phải giao tiếp với đời, thời giờ còn lại họ lo việc đạo. Ở nước ta, tín hữu theo Phật giáo rất nhiều. Nếu cô lưu ý sẽ thấy, có nhiều người Việt ăn chay trường, sống thanh đạm đơn sơ không khác gì các nhà Sư.

- Thừa phải! Cha nói đúng lắm!

Nàng chột ngưng ăn, ánh mắt xa xăm...hồi tưởng cuộc đời mình, 22 xuân xanh, với hai mối tình phù du ngắn ngủi. Cuộc đời này không còn gì để nàng theo đuổi nữa! Nhưng nàng còn trách nhiệm nặng nề làm mẹ cho hai con, nên không thể chọn kiếp sống tu sĩ. Cha Duy Quang đã vạch cho nàng một hướng đi: "làm người tu tại gia". Tức là nàng vẫn sống đời bình thường, tìm lẽ sống ở đạo, ở Chúa.

Thật thế! Chỉ có con đường đó mới giúp nàng can đảm tiếp tục sống đời người đàn bà không chồng, có hai con. Đời của một goá phụ! Trong xã hội này người ta rất quý trọng những người đàn bà có chồng quyền cao chức trọng và người ta rất coi rẻ những người đàn bà không chồng, những goá phụ! Họ và những đứa con cô là những nạn nhân bị thảm nhất trong xã hội này. Vì không những họ thiếu thốn từ vật chất đến tình thương, mà còn chịu biết bao điều tủi nhục!

Trong xã hội có chiến tranh con người trở nên tàn nhẫn, lòng nhân đạo bác ái cũng mất đi, hay suy giảm. Gặp người đàn bà bơ vợ khốn khổ, thay vì người ta đưa tay nâng đỡ cứu giúp, an ủi...thì người ta lại muốn nhận xuống vũng lầy cho chết luôn!

Vì sao có trạng thái vô nhân đạo đó?

Xét về tâm lý học, có thể vì người sống trong chiến tranh, họ thấy cái chết quá cận kề, nên mới xâu xé chà đạp hủy hoại nhau để tranh giành cái sống.

Xem như một quốc gia thanh bình, thường thường dân họ sống chung rất thân thiện. Họ dễ cảm thông, dễ tha thứ và lòng bác ái từ đó cũng nảy sinh. Thượng Đế tạo nên loài người lúc sinh ra đời chỉ là đưa bé hồn nhiên không biết điều thiện ác. Khi lớn lên đứa trẻ trở thành người tốt hay người xấu là do xã hội tốt xấu mà đứa trẻ bị tiêm nhiễm. Đương nhiên những người không bị tiêm nhiễm cái xấu của xã hội thì họ là nạn nhân, hoặc nếu không là nạn nhân thì họ cũng là người chịu nhiều thiệt thòi.

Thu Vân không những là nạn nhân của người chồng Cộng Sản, mà còn là nạn nhân của xã hội xấu gây ra bởi chiến tranh. Nàng còn sống trong xã hội này, tất còn khổ. Chỉ một phương cách duy nhất giúp nàng đương đầu với cái khổ là hướng về đạo. "Đạo có thể giải tỏa những nỗi khổ của đời." Câu nói của Cha Duy Quang khi này vô cùng chí lý!

Phải chăng Chúa muốn cảm hoá nàng, mới khiến cho giờ phút nàng đi tìm cái chết có một linh mục xuất hiện để cứu nàng phần xác lẫn phần hồn? Ý nghĩ ấy khiến nàng xúc động, ngẩng mặt lên trời như muốn tạ ơn Thượng Đế.

Duy Quang ngồi đối diện với nàng, theo dõi từng sắc thái biến chuyển trên gương mặt của nàng... Bất thần chàng nhận ra gương mặt của người đàn bà trẻ trước mặt có nhiều điểm tương hợp với người đàn bà chàng tôn thờ: Chính là thánh mẫu Marie. Phải! Một gương mặt dịu hiền, với nét đẹp thiên tiên, không phải của loài người!

Lúc này ngoài ngưỡng cửa, khi đèn bật lên, nàng cười rạng rỡ dưới ánh đèn, tưởng chừng như có vầng hào quang bao quanh gương mặt ấy, khiến chàng chấn động tâm thần mà không rõ vì sao? Giờ đây chàng mới rõ nguyên nhân và khi rõ được nguyên nhân Duy Quang không khỏi xúc động. Đồng thời trong lòng chàng dâng lên niềm thương kính, khiến chàng muốn làm điều gì đó cho nàng, hay nói đúng ra chàng muốn giúp nàng qua cơn khủng hoảng trầm trọng của đời. Chàng hỏi:

- Tôi có thể biết lý do vì sao chiều nay cô muốn tìm cái chết?

Câu hỏi đột ngột của Cha Duy Quang khiến Thu Vân lúng túng vài giây. Nàng không dám ngẩng mặt lên, cúi đầu đáp thật nhỏ:

- Tâm sự của con khá dài, chỉ sợ giờ này đã khuya rồi, con không đủ thời giờ để kể Cha nghe.

- Nếu cần nói về nỗi khổ, cô cứ nói, tôi sẵn sàng nghe, chắc chắn tôi sẽ giúp cô nhiều ý kiến. Hoặc giả hôm nay cô không tiện nói, hôm khác tôi sẽ trở lại. Hay là tôi mời cô tới giáo đường Chúa Nhật sau, sau giờ Thánh lễ?

- Vâng, con rất muốn được Cha giải tội. Hôm nay ở nhà không tiện nói. Con sẽ tới gặp Cha ở Giáo đường. Xin Cha cho con rõ, Cha lo giáo vụ ở nhà thờ nào?

- Tôi làm phụ tá cho Cha xứ ở nhà thờ Đức Mẹ, ngay trung tâm Saigon, chắc cô biết?

- Thừa vâng! Con vẫn đi lễ nơi đó.

- Vậy tôi hẹn cô tuần sau nhé?

- Vâng! Cám ơn Cha.

Uống tách trà một cách vội vã, Duy Quang đứng lên giã từ. Thu Vân tiễn Cha ra tận đường lộ. Đón một chiếc xích lô đạp, Duy Quang lên xe, sau khi nhủ với Thu Vân lần chót:

- Những lúc buồn khổ cô nên cầu nguyện nói chuyện với Chúa, tâm linh sẽ được nhẹ nhàng.
- Vâng, con xin ghi nhớ lời Cha dạy.

**

Giáo đường lúc bấy giờ vô cùng im vắng, không còn lai vãng bóng người.

Nơi “phòng cáo giải” Thu Vân nghẹn ngào kể lại đời mình... Bên kia vách ngăn, Duy Quang nghe với niềm xót xa thương cảm.

Có thể nói là lần đầu tiên, từ khi nhậm chức Linh Mục, Duy Quang mới nghe một tâm sự náo nùng và thương tâm đến thế. Một người đàn bà bị chồng bỏ rơi, phải nuôi con, lại còn bị người đời sỉ nhục. Trong xã hội này con người quá tàn nhẫn. Phải chăng vì luân lý quá khắt khe, hay vì xã hội đầy vấy những con người vô nhân? Có thể nói nàng là nạn nhân của tất cả! Điều thương tâm hơn hết là vì “tiết hạnh” mà nàng không dám chấp nhận tình yêu của Hoàng, một người đàn ông hoàn hảo mọi phương diện.

Đức hạnh của Không tử đặt ra từ mấy nghìn năm xưa, buộc người đàn bà phải chung tình với chồng, dù chồng có bỏ đi bao năm, vẫn phải kiên tâm chờ đợi, không được luyến ái người đàn ông khác. Giáo lý này đã ăn sâu vào gia đình và xã hội Việt Nam biến thành thói quen và tập tục, cho đến đời chính người đàn bà cũng thấy điều đó là phải. Họ không phản đối, họ sẵn sàng chấp nhận cái giáo lý bất công ấy. Thật đáng thương!

Càng nghĩ, Duy Quang càng tội nghiệp Thu Vân, tuổi còn quá trẻ, tình yêu chưa kịp hưởng, xuân xanh sẽ chôn vùi theo thời gian để tròn bổn phận người vợ chung tình và người mẹ đức hạnh cho hai con. Kể có tội là Thy! Nhưng xét cho cùng Thy cũng đáng được tha thứ. Vì phe Cộng Sản có lối tuyên truyền xảo quyệt, để thu hút người nghe, nhất là giới trẻ. Thy còn trẻ, yêu nước, muốn làm người hùng...tất rơi vào cạm bẫy của họ dễ dàng. Thy cũng là kẻ đáng thương!

Dĩ nhiên, chàng là người tu hành, tấm lòng vị tha đã có sẵn, nên tìm mọi lý lẽ để tha thứ tội lỗi của Thy.

Chàng nói

- Tôi không biết khuyên cô điều gì hơn là can đảm sống, tìm niềm vui bên hai con và tìm an ủi nơi Chúa. Cô cũng đừng nên oán hận chồng. Thy tuy có tội với vợ con, nhưng cũng là kẻ đáng thương nhất, vì Thy đã bị bọn cầm đầu Cộng Sản lợi dụng để hy sinh cuộc đời cho tham vọng của họ. Thy không khác gì người mù, bị bọn người tàn ác dẫn đưa về nẻo chết mà không hay biết, chỉ vì mơ ước tạo dựng thiên đường cho quê hương. Tội nghiệp Thy! Hy vọng một ngày nào đó chồng cô sẽ thấy bộ mặt thật của phe Cộng Sản, sẽ hồi tâm trở về với vợ con. Cô nên cầu nguyện thật nhiều, Chúa sẽ giúp cô.

- Thừa vâng!

Theo lời khuyên của Cha Duy Quang, nàng phải cầu nguyện thật nhiều, xin Chúa khiến cho Thy hồi tâm trở về.

Nàng tự hỏi Thy còn sống hay đã chết? Hơn ba năm nàng không nhận được tin của chồng. Có thể chàng đã chết trong rừng sâu, cũng có thể đã phơi thây ngoài chiến địa...Hay dù chàng còn sống mà hồi tâm trở về, không biết tình yêu của cả hai có còn nguyên vẹn như thuở ban đầu không? Chắc chắn là tình yêu đối với chồng trong lòng nàng không còn nguyên vẹn nữa, vì nàng đã yêu Hoàng.

Nhưng Cha Duy Quang đã không khuyên nàng nguyện cầu cho sự trở về của Hoàng và chính nàng cũng không dám cầu xin Thượng Đế điều đó. Thu Vân bật khóc!

Chương Tám

THÀNH TÍCH CỦA NHỮNG NGƯỜI HÙNG CỘNG SẢN

(1969)

« Đạo đã giải tỏa những nỗi khổ của đời »

Thật thế! Mười năm qua Thu Vân làm tin đồ ngoại đạo, ngoài giờ tiếp xúc với người đời trong công việc, thời gian còn lại nàng sống cho đạo. Gần như mỗi ngày sau giờ làm việc nàng ghé giáo đường cầu nguyện trước khi về nhà. Nàng đã tìm được nguồn vui trong tâm linh, nhờ đó nỗi khổ cũng vơi đi. Bây giờ nàng có rất nhiều nghị lực sống đời người góa phụ để nuôi con.

Con nàng đã lớn theo thời gian. Vân Long nay đã 13 tuổi, Vân Trường 12 tuổi. Vân Long vì được bà ngoại nuôi từ nhỏ, nên quyến luyến ngoại, không chịu về với mẹ, thành ra nó vẫn sống ở Mỹ Tho. Vì vậy Thu Vân chỉ phải chăm sóc cho Vân Trường. Vân Trường giống mẹ từ bản chất đến hình hài, thật đẹp trai, tính tình vui vẻ hiền hậu và rất chí hiếu. Tuy mới 12 tuổi mà biết làm việc trong nhà, trong khi mẹ đi làm.

Cô gái giúp việc là Ngà, Thu Vân đã cho nghỉ việc từ một năm qua, vì đồng lương của nàng hiện giờ không đủ để nuôi gia tở, dù rằng lương của nàng được luật sư Lang trả cao hơn nơi khác. Chỉ vì kinh tế trong nước khủng hoảng trầm trọng, đồng tiền mất giá một cách thảm hại. Bây giờ đời sống của các công tư chức, dù cao cấp ở bậc Giám Đốc cũng phải rất tiện tặn. Nguyên nhân là vì chiến tranh mỗi ngày một gia tăng. Cộng sản đánh phá khắp nơi. Miền quê bất an, nông dân di tản về thành phố, ruộng vườn không người trông trọt, nạn thất nghiệp lan tràn.

Hồi đầu năm 1968, nhân ngày Tết, dân chúng vui chơi đón lễ đầu năm, quân Cộng Sản thừa dịp tấn công vào các thành phố và thủ đô Saigon, mặc dù hai bên ký kết đình chiến vào những ngày này. Bị đánh bất ngờ, song quân đội của chính phủ cũng giải cứu kịp thời Saigon và các tỉnh. Tuy nhiên, trong khi hai bên giao tranh, nhà cửa bị tàn phá, dân chúng bị trúng thương, vô số người bị chết cháy vì bom lửa.v.v... Sự thiệt hại về dân sự thật nặng nề, nhất là những nơi quân đội chính phủ không giải cứu kịp thời, bị cộng sản chiếm cứ 2,3 ngày, như các tỉnh miền Trung và thành phố Huế, Cộng Sản đã giết hàng chục ngàn dân vô tội bằng cách chôn sống trong những mồ tập thể, số người bị chết gần phân nửa dân chúng trong tỉnh. Phố phường và lăng tẩm của Vua Chúa xưa kia bị tàn phá.

Thật là một thành tích vĩ đại của những người hùng Cộng Sản!

Mặc dù đánh lén, đánh bất chợt, trong thời gian hai bên ký kết đình chiến và thu lượm được thành tích vĩ đại vào đầu năm 1968 mà vẫn không chiếm được miền Nam, nên phe cộng Sản tung ra chiến lược mới là pháo kích vào thành phố Saigon và các tỉnh, bất kể giờ giấc. Lúc đầu chúng nhắm vào các cơ quan của chính phủ, sau đó các nhà lãnh đạo Cộng Sản thấy rằng: muốn gây xáo trộn dân tình, cần phải nhắm vào đại đa số quần chúng, nên chúng pháo kích bừa bãi vào khu dân cư, bất kể trường học hay nhà thương v.v...

Đương nhiên với chiến lược mới này, các nhà Cộng Sản "ái dân" thành công rực rỡ, vì ngày nào cũng có vô số đồng bào vô tội chết hoặc bị thương, bất luận giàu nghèo, già trẻ. Người dân miền Nam lúc bấy giờ sống trong hãi hùng, vì không biết lúc nào bom đạn rơi xuống đầu mình, không ai còn hăng hái làm việc. Các cơ quan công, tư, các xí nghiệp vv... cũng vì đó mà hoạt động ngưng trệ, kinh tế kiệt quệ, dân tình hỗn loạn...

Hôm ấy Thu Vân vừa đi làm về đến nhà đã thấy Vân Trường đứng đón ngoài cổng rào, đôi mắt còn đỏ hoe như vừa mới khóc. Thu Vân ôm con vào lòng, nhỏ nhẹ hỏi:

- Vì sao con khóc? Máy thằng bạn làm mích lòng con chẳng?

Vân Trường lắc đầu, kéo mẹ vào nhà, nói:

- Có ông ngoại trong nhà mẹ à.

Nghe tin cha đến thăm, Thu Vân mừng rỡ bước gấp vào nhà, trên môi điểm sẵn nụ cười đón mừng.

Chừng thấy cha ngồi ủ rũ trên ghế, Thu Vân linh tính có điều trầm trọng xảy ra, chạy tới nắm tay cha, run giọng hỏi:

- Có việc gì hở ba? Mẹ mạnh chứ?

Ông Trần Văn nhìn con gái với ánh mắt thật buồn. Ông chỉ ghé bảo nàng ngồi xuống và nói:

- Con hãy ngồi xuống và bình tĩnh nghe ba báo tin này.

Thu Vân vâng lời ngồi xuống ghế đối diện, ngược mắt lo âu chờ nghe cha nói. Ông Trần Văn nghẹn ngào một lúc mới thốt ra câu:

- Bọn Cộng Sản đã giết chết Vân Long rồi!

Thu Vân không tin tai mình vừa nghe một tin “kinh thiên động địa”. Nàng nhú mày hỏi lại:

- Ba nói sao? Thăng Vân Long ra sao?

Ông Trần Văn cúi mặt, giấu hàng nước mắt chảy ra. Ông cố giữ giọng nói bình thường, tường thuật:

- Hồi sáng này Cộng Sản pháo kích vào trường đang lúc học trò vừa bắt đầu vào lớp học. Hai trái đạn hạ tiễn rơi vào lớp 8 và lớp 5. Bọn trẻ và thầy giáo, lớp chết, lớp bị thương, không ai toàn mạng! Lúc ấy Ba đang ngồi trong văn phòng, nghe tiếng nổ bỏ chạy ra, thấy cảnh tượng quá hãi hùng không nhớ là có Vân Long trong lớp học đó. Đến khi xe cứu thương tới, y tá đưa mấy đứa bị thương lên xe, lúc đó ba mới nhận ra cháu ngoại, liền lên xe theo nó vào nhà thương. Nào ngờ giữa đường nó ...chết! Ba đã đem xác nó về nhà. Mẹ con thấy nó chết thì nằm luôn trên giường như kẻ mất trí. Hiện giờ có mẹ chồng con tới nhà giúp đỡ trong khi ba lên đây.

Giọng cha rì rào bên tai, Thu Vân nghe mà không rõ cha đã nói gì? đầu óc quay cuồng, té nhào xuống đất, bất tỉnh! Vân Trường chạy tới ôm mẹ, khóc gọi:

- Mẹ ơi, tỉnh dậy mẹ!

Ông Trần Văn đỡ con gái lên, Vân Trường cũng phụ ông ngoại khiêng mẹ vào buồng, đặt nằm trên giường.

Khi ấy Thu Vân cũng vừa tỉnh lại, vùng ngồi dậy, nắm tay cha, hỏi như kẻ mất trí:

- Vân Long đâu? Vân Trường đâu?

Vân Trường nghe hỏi tới mình, vội vàng lên tiếng:

- Con là Vân Trường đây mẹ.

- Anh con đâu? Vân Long đâu?

- Anh con...

Thằng nhỏ không dám nói tiếp. Ông Trần Văn ngồi bên giường, nét mặt rầu rĩ. Ông xót xa nói với con gái:

- Con ơi, can đảm lên con! Biết rằng con cái là thân thể của mình, mất con tức là mất một phần thân thể, đau đớn biết ngần nào? Nhưng ba khuyên con hãy nén đau thương. Con người sống chết là do số Trời...

Thu Vân bỗng thét lên

- Trời thương nhân loại, chứ Trời nào giết nhân loại? Chính Cộng Sản đã giết con của con. Chính cha của nó đã giết nó. Đây chính là thành tích vĩ đại của cha nó, của những người hùng Cộng Sản!

Nàng nói đến đó, khóc ngất. Ông Trần Văn nghẹn ngào:

- Phe Cộng sản lúc nào cũng nói họ “thương dân, cứu nước khỏi ngoại bang”. Chẳng hiểu họ thương dân kiểu nào? Chỉ thấy mỗi ngày dân vô tội chết bởi họ càng nhiều. Tội nghiệp lũ học trò tuổi còn thơ dại, chúng có tội tình gì mà phe Cộng Sản phải giết?

Vân Trường đang ôm mẹ, khóc thút thít, chợt ngẩng mặt lên nói:

- Ngoại à, mẹ à, lớn lên con sẽ đi lính như chú con, tiêu diệt Cộng Sản, trả thù cho anh con.

Thu Vân nghe con nói càng khóc thêm. Thảm trạng trên đất nước này, cha giết con, anh em giết nhau như kẻ tử thù. Dù Vân Trường không nói ra, năm sáu năm nữa tới tuổi nó phải gia nhập quân đội thì dù muốn dù không nó cũng sẽ cùng cha nó đối đầu ngoài chiến trường, như Lê Thanh, em của Thy, ngày nay.

Bỗng dưng Vân Trường nắm tay mẹ dụi dặt, hỏi:

- Mẹ nói ba con chết từ lâu rồi, phải không mẹ?

Thu Vân gạt đầu.

Từ khi con lớn, Thu Vân không dám nói sự thật việc cha nó theo Cộng Sản, vì sợ chúng kể lại bạn bè, nhờ cơ quan an ninh biết được sẽ hại cả nhà. Vì vậy nàng buộc lòng phải nói dối với con. Khi này vì quá đau khổ khi hay tin Vân Long chết, nàng tức giận buộc tội cha nó, khiến thằng nhỏ nghi ngờ về sự sống chết của cha nó. Ông Trần Văn thấu hiểu những thắc mắc trong lòng cháu, nên giả vờ bảo:

- Vân Trường! Con nên giúp mẹ con soạn hành lý. Chúng ta phải về Mỹ Tho ngay.

Thu Vân lau nước mắt, cùng với Vân Trường soạn hành lý, rồi hai mẹ con theo cha ra xe.

Saigon - Mỹ Tho cuộc hành trình không xa, chỉ 70 cây số. Nhưng vì Cộng Sản thường đặt mìn huỷ hoại cầu cống, đường xá... Trên lộ trình luôn luôn gặp trở ngại, xe không chạy suông sẽ được nên mất rất nhiều thời gian. Cả ba về đến nhà thì trời đã tối hẳn.

Chính giữa phòng khách có một quan tài chưa đậy nắp. Xác của Vân Long được lau rửa và ăn mặc tươm tất. Trong phòng còn có mẹ của Thy, bà Trần Văn, vợ chồng người chị họ của bà Trần Văn và mấy người hàng xóm.

Thu Vân vào đến nhà nhìn thấy xác con, lòng quá đau đớn gục đầu trên quan tài khóc ngất. Một lúc nàng nén bị thương chào hỏi mọi người trong phòng.

Bà Trần Văn bước tới ôm con gái, nghẹn ngào nói:

- Lỗi tại mẹ giữ nó ở Mỹ Tho mới bị chết vì pháo kích Cộng Sản. Tha lỗi cho mẹ.

Nước mắt lưng tròng, Thu Vân lắc đầu:

- Cộng Sản giết đám học trò vô tội, giết cả đứa con yêu quý của con. Chính bọn Cộng Sản có tội với nhân dân và gia đình ta, chớ nào phải lỗi mẹ đã thương yêu nuôi dưỡng nó?

Bà Lê Thân vụt xen vào bằng giọng tức giận:

- Chính cha nó giết nó! Thành cha không biết trách nhiệm với vợ con, đi theo Cộng Sản giết dân hại nước, giết cả con mình! Thành cha nó mới là kẻ có trọng tội.

Vân Trường từ khi vào nhà nắm tay ông ngoại đứng im ru một góc, nghe lời bà nội nó vừa nói, nó mở to đôi mắt đầy vẻ ngạc nhiên. Đây là lần thứ hai nó nghe người ta buộc tội cha nó, mà người đầu tiên là mẹ nó và lần này là mẹ của cha nó. Tuy nó không có cha, song vẫn biết mặt qua ảnh. Thỉnh thoảng nó được bà nội và chú đến thăm, cho rất nhiều quà. Cho nên tình thương của nó đối với gia đình của cha vẫn trọn vẹn.

Có lần nó hỏi mẹ nó: vì sao cha nó chết? Mẹ nó trả lời: Vì cha con muốn làm anh hùng.

Nó hỏi rất nhiều câu hỏi, song mẹ nó không trả lời. Dù vậy, một câu trả lời đó cũng đủ để nó mơ màng tưởng về cha... Một người đàn ông trẻ tuổi, đẹp trai, vóc dáng hào hùng, y như chú Lê Thanh của nó. Mỗi lần chú nó ghé thăm, trên áo chú đeo rất nhiều huy chương, trông thật oai vệ. Ai gặp chú nó cũng kính cẩn chào "Ông Trung Tá". Nó rất hãnh diện về chú nó, nên nghĩ cha nó lúc sống cũng là con người như chú nó.

Bất ngờ hôm nay nó biết được dường như cha nó chưa chết, dường như cha nó không như chú nó. Với mới tuổi mười hai, đủ trí thông minh để nó đoán được là cha nó đã theo Cộng Sản. Cái chết của anh, Vân Trường không đau khổ bằng thần tượng của cha vừa mất trong lòng nó. Nó buông tay ông ngoại ra, ngồi sụm dưới nền nhà, hai tay ôm mặt khóc rống lên. Trong phòng không ai hiểu tâm sự nó, đành nhìn nó khóc vì cái chết của anh nó, nên mọi người càng xót xa.

Thu Vân hết sức đau thương vì cái chết quá tức tưởi của đứa con đầu, ngồi đờ một chỗ như kẻ không hồn, chùng nghe tiếng khóc của Vân Trường mới nhớ đến đứa con thứ hai của mình. Giờ đây nàng còn mỗi mình Vân Trường, nó là lẽ sống duy nhất của nàng. Chồng nàng bỏ nàng mười ba năm qua, nay Vân Long vĩnh viễn xa mẹ lìa bỏ cõi đời. Bỗng dưng nàng lo sợ Vân Trường cũng bỏ nàng ra đi, nên hốt hoảng chạy tới ôm con vào lòng. Nhưng Vân Trường vụt nhào khỏi lòng mẹ, chạy bắn ra sân, khóc oà lên. Không hiểu sao giờ phút đó nó cảm thấy giận mẹ nó vô cùng. Mẹ nó đã dối gạt về cha nó, nó muốn làm cử chỉ gì đó để chống đối mẹ.

Chùng vọt ra sân rồi nó cảm thấy ân hận, vì vốn dĩ là đứa con ngoan hiền, rất thương yêu mẹ, nên làm lủi trở vô nhà. Thu Vân dang hai tay đón con và Vân Trường nhào vào lòng mẹ, cả hai cùng ôm nhau khóc. Trong nhà, các ngọn nến đã được đốt. Mọi người bắt đầu đọc bài cầu kinh.

Bên ngoài, bóng đêm bao trùm... Tiếng côn trùng đã bắt đầu kêu rí rã trong sương, nghe u buồn như khúc nhạc chiêu hồn, tiễn đưa một thiếu niên mười ba tuổi, sớm lìa cõi đời vì chủ nghĩa Mác Lê mà Hồ Chí Minh theo đuổi.